

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : नोव्हेंबर – २०२५

तृतीय वर्ष

सत्र – ५

विषय:- औद्योगिक समाजशास्त्र (भाग-१) (SC- 502)

100 Marks
Batch – 2020 - 2023

दिनांक : २७/११/२०२५

गुण : १००

वेळ : स.१०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन)

(४०)

१. संघटनेची संकल्पना त्याच्या महत्वाच्या सिद्धांतासह स्पष्ट करा.
२. औद्योगिक संबंधावर एक टीपणी तयार करा.
३. कार्यकारी अधिकाऱ्यांच्या भूमिकेवर परिणाम करणाऱ्या विविध घटकांचे वर्णन करा.
४. श्नायडरचे आकांक्षांचे वर्गीकरण स्पष्ट करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. औद्योगिक समाजशास्त्राच्या अभ्यासाचे महत्त्व लिहा.
२. औद्योगिक नोकरशाहीचे स्वरूप लिहा.
३. श्नायडर यांनी सांगितलेली कार्यकारीची तीन कार्ये विशद करा.
४. कामगारांच्या भूमिकेचे भौतिक पैलू स्पष्ट करा.
५. फोरमन आणि कार्यालयातील कर्मचाऱ्यांची भूमिका यावर टिपण तयार करा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. समिती संघटन
२. लिंडॉल उर्विक सिद्धांत तत्त्वासह
३. द रिले असेंब्ली टेस्ट रूम प्रयोग
४. मास्लोची गरजांची श्रेणीरचना

Translation in English

Sub: Industrial Sociology (Part-I) (SC-502)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Explain the concept of 'Organization' along with significant theories.
2. Prepare a note on industrial relations.
3. Describe various factors influencing the role of an executive.
4. Explain Schneider's classification of aspirations.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Write the importance of studying Industrial Sociology.
2. Write the nature of industrial bureaucracy.
3. Explain the three functions of an executive/expertise as stated by Schneider.
4. Explain the physical aspect of worker's role.
5. Write a note on the role of Forman and Office Worker.

Q.3. Write short notes (Any Two) (30)

1. Committee organization
 2. Lyndol Urwick's theory with principles
 3. Relay Assembly Test Room Experiment
 4. Maslow's Need Hierarchy
-